

DOPORUČENÍ PRO ŠÍŘENÍ A UDRŽITELNOST VÝSLEDKŮ PROJEKTU EPANIL

Authors:

Hana Čiháková (NÚOV, Prague, Czech Republic)

Teresa Hemar (Directrice du CIBC Artois Ternois)

John Konrad (Great Britain)

Grazyna Krol (GCE Gliwice, Poland)

Francis Mudge (UEA, Great Britain)

Zuzana Nováková (Regional Chamber Of Commerce of Moravian-Silesian Region)

Mario Stretti (NÚOV, Prague, Czech Republic)

Barbara Zamorski (UEA, Great Britain)

OBSAH:

1. VÝCHODISKA PROJEKTU	1
1.1 CÍLE PROJEKTU	1
1.2 CÍLOVÁ SKUPINA	2
1.3 PROJEKTOVÉ AKTIVITY	2
1.4 PILOTNÍ OVĚŘOVÁNÍ	2
2. INFORMACE O REGIONECH, VE KTERÝCH PROBÍHALO PILOTNÍ TESTOVÁNÍ	3
2.1. MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ	3
2.2. NITRANSKÝ KRAJ	4
2.3. HORNOSLEZSKÝ KRAJ	5
3. IMPLEMENTACE SYSTÉMU CELOŽIVOTNÍHO UCENÍ V ČESKÉ REPUBLICE, POLSKU A SLOVENSKU	5
3.1 VYUŽÍVÁNÍ VÝSLEDKŮ PROJEKTU EPANIL V ČESKÉ REPUBLICE	6
3.2 VYUŽÍVÁNÍ VÝSLEDKŮ PROJEKTU EPANIL NA SLOVENSKU	8
3.3 VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ PROJEKTU EPANIL V POLSKU	10
3.4 VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ PROJEKTU EPANIL V PŮVODNÍCH ČLENSKÝCH ZEMÍCH	12
4. ZÁVĚR	12
5. SEZNAMY INSTITUCÍ – ČLENŮ NÁRODNÍCH REGIONÁLNÍCH SÍTÍ A INSTITUCÍ, KTERÉ BUDOU VYUŽÍVAT VÝSLEDKY PROJEKTU EPANIL	13
5.1 ČESKÁ REPUBLIKA – ČLENOVÉ REGIONÁLNÍ SÍŤ	13
5.2 ČESKÁ REPUBLIKA – SEZNAM ŠKOL	13
5.3 ČESKÁ REPUBLIKA – SEZNAM INSTITUCÍ	16
5.5 SLOVENSKO – ČLENOVÉ REGIONÁLNÍ SÍŤ	23
5.6 SLOVENSKO – SEZNAM INSTITUCÍ	24
5.7 POSKO – ČLENOVÉ REGIONÁLNÍ SÍŤ	24
5.8 POLSKO – SEZNAM INSTITUCÍ	25

1. VÝCHODISKA PROJEKTU

V mnoha evropských zemích je stále příliš **komplikovaný přístup dospělých, zvláště nekvalifikovaných či s nízkou nebo neúplnou kvalifikací, do formálního vzdělávání**. Nyní musí dospělí klienti většinou absolvovat celé studijní programy, které vedou k formálním certifikátům, a to dokonce i ti, kteří mohou prokázat značné aktuální a relevantní kompetence získané v rámci neformálního vzdělávání a informálního učení. Proto je třeba rozšířit příležitosti pro dospělé k dosažení co nejvyšší úrovně kvalifikace, jak zaváděním vhodnějších cest přístupu k formálnímu vzdělání, tak uznáváním výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení, zvláště na úrovních odpovídajících střednímu a vyššímu odbornému vzdělání. Jedním z hlavních problémů, které budou muset řešit státy EU v následující dekádě, je stárnutí populace. V příštích letech budou lidé masivně odcházet do důchodu a na trhu práce bude nedostatek náležitě kvalifikovaných pracovních sil. Úroveň odborných kompetencí lidí se velmi sníží, pokud se nyní nezačneme problémem zabývat. Jednou z možností jak reagovat na tuto situaci, je umožnit **volný pohyb lidí a pracovních sil v evropském i globálním měřítku**. Druhou eventualitou je realizace **konceptu celoživotního učení**, s uznáváním výsledků všech typů učení, a maximální otevření přístupu ke vzdělávání a odborné přípravě v každém věku. Mnoho ekonomicky neaktivních nebo nezaměstnaných osob nemá dostatečné formální vzdělání či formálně uznávanou kvalifikaci potřebnou pro jejich (re)integraci na trh práce. Je proto třeba vytvářet takové nové cesty přístupu ke vzdělání a kvalifikacím, které by umožnily i těmto cílovým skupinám získat v rámci dalšího vzdělávání kvalifikaci na úrovni středního či vyššího nebo i vysokoškolského vzdělání.

Přitažlivost cest odborného vzdělávání a přípravy pro zaměstnavatele a jednotlivce a tím zvýšení účasti v odborném vzdělávání a přípravě je hlavní prioritou přijatých cílů pro vzdělávání a odbornou přípravu „Konkrétní budoucí cíle systémů vzdělávání a profesní přípravy“ (2001) a nedávno přijaté komuniké „Maastrichtské komuniké o budoucích prioritách zvýšené evropské spolupráce v odborném vzdělávání a přípravě“. Aby evropské země vyhověly požadavkům Společných cílů pro vzdělávání a odbornou přípravu do roku 2010 (Common objectives for Education and Training for 2010), budou muset rozšířit přístup k vzdělávání a přípravě a současně aplikovat Společné evropské principy pro hodnocení a uznávání neformálního vzdělávání a informálního učení (Common European Principles for the Identification and Validation of Non-formal and Informal Learning), které byly přijaty v květnu 2004. Implementace těchto principů je důležitým příspěvkem odborného vzdělávání a přípravy k dosažení cílů Lisabonské strategie (2000).

1.1 CÍLE PROJEKTU

Tento projekt má za cíl vyvinout **metody a nástroje** identifikace, hodnocení a uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení ve vybraném oboru kuchař (ISCED 3C) s cílem zvýšit přístup dospělých do dalšího vzdělávání a jejich

pilotní testování v České republice, Polsku a Slovensku. Zvláště je nezbytné vytvořit rámec pro **přístup do dalšího odborného vzdělávání a přípravy pro dospělé**, který bude založen na Společných evropských principech a podnětech Inventarizace k otázkám identifikace, hodnocení a uznávání neformálního a informálního učení (Inventory for the Identification and Validation of Non-formal and Informal Learning). V projektu budou využity zkušenosti z jiných zemí EU (Velká Británie, Francie a Německo), které mají zkušenosti v teorii a praxi identifikace, uznávání a hodnocení neformálního vzdělávání a informálního učení.

1.2 CÍLOVÁ SKUPINA

Cílovou skupinou projektu jsou dospělí bez kvalifikace nebo s nízkou úrovní kvalifikace, ale s pracovní zkušeností (získanou buď v zaměstnání nebo v dobrovolnické práci). Náš projekt bude nabízet těmto nezaměstnaným a znevýhodněným osobám a osobám ohroženým nezaměstnaností příležitost vstoupit do dalšího vzdělávání a odborné přípravy prostřednictvím uznání jejich životních zkušeností.

1.3 PROJEKTOVÉ AKTIVITY

Hlavními projektovými aktivitami byly výměna informací mezi zeměmi, které mají zkušenosti v oblasti identifikace, hodnocení a uznávání neformálního vzdělávání a informálního učení a zeměmi, které dosud tyto zkušenosti nemají; vytvoření a podpora regionálních sítí partnerů v České republice, Polsku a Slovensku; vývoj vhodných metod a nástrojů v rámci Společných evropských principů pro identifikaci, uznávání a hodnocení neformálního vzdělávání a informálního učení v oboru kuchař (ISCED 3) s využitím zkušeností evropských států; informační aktivity pro členy národních regionálních sítí partnerů; vytvoření vzdělávacího kurzu pro průvodce a hodnotitele; pilotní ověřování vzdělávacího kurzu a metod a nástrojů identifikace, uznávání a hodnocení;

1.4 PILOTNÍ OVĚŘOVÁNÍ

Pilotní ověřování výsledků projektu proběhlo v sousedících oblastech ČR (Moravskoslezsko), Polska (Hornoslezsko) a Slovenska (Nitransko), kde je vysoká nezaměstnanost v souvislosti s procesem ekonomické transformace. Tímto projektem se přispěje k obnově a inovativnímu rozvoji těchto oblastí.

2. INFORMACE O REGIONECH, VE KTERÝCH PROBÍHALO PILOTNÍ TESTOVÁNÍ

2.1. MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

Moravskoslezský kraj se nachází v severovýchodní části historického území Moravy a na většině české části historického území Slezska. Kraj hraničí na západě s Olomouckým krajem a na jihu se Zlínským krajem. Hraničí také se dvěma zeměmi - Polskem na severu a Slovenskem na východě.

Jedná se o vysoce industrializovaný kraj, který byl také v dobách komunismu díky převládajícímu těžkému průmyslu, zejména ocelárnám, nazýván „ocelovým srdcem země“. Od pádu komunismu toto průmyslové odvětví upadá a kraj trpí vysokou nezaměstnaností. Jsou zde však některé horské oblasti, které si zachovaly svůj přirozený ráz.

Moravskoslezský kraj je rozdělen do následujících okresů: Bruntál, Frýdek-Místek, Karviná, Nový Jičín, Opava a Ostrava-město. Od 19.století se kraj řadí mezi nejdůležitější průmyslové oblasti střední Evropy. Ekonomická struktura kraje působí v současnosti mnoho problémů, souvisejících s jeho restrukturalizací a také sociální otázky, vyplývající z nárůstu nezaměstnanosti, která se spustila oslabením těžby uhlí a těžkého průmyslu.

Základní charakteristikou současné situace ve vztahu k populaci, a to nejen v Moravskoslezském kraji, ale v také v celé ČR, je velmi nízká porodnost. Populace tudíž postupně stárne a – což je alarmující - také postupně vymírá. Během uplynulých dvou let se objevily signály ukazující na změnu trendu: poslední silný ročník z druhé poloviny 20.století se dostal do věku, kdy zakládá rodinu; porodnost lehce stoupla, avšak populace v moravskoslezském kraji stále celkově klesá.

Průmyslová struktura Moravskoslezského kraje působí v současné době mnoho problémů, zejména ve vztahu k vysoké nezaměstnanosti. Relativně nejlepší situace je v okresech Opava a Nový Jičín, zatímco na druhé straně stupnice jsou (ve srovnání s krajem a celou ČR) okresy Bruntál, Ostrava a Karviná, které zauímají při srovnání všech okresů v ČR jedna z posledních míst. Skutečně závažným problémem je podíl dlouhodobě nezaměstnaných (po více než 12 měsíců) na celkovém počtu nezaměstnaných, který je v regionu výrazně vyšší než je národní průměr.

Rozdělení platů mezi průmyslovými odvětvími je podobné jako v ostatních krajích v ČR, nejvyšší platy jsou v oblasti finančního zprostředkování, zatímco nejnižší pak v hotelích a restauracích, v sektoru zemědělství, lesnictví a myslivosti. (<http://www.czso.cz/xt/edicniplan.nsf/tab/C300421FD6>).

2.2. NITRANSKÝ KRAJ

Tento kraj s dlouho historií se nachází na jihozápadě Slovenska, z velké většiny na východě Dunajské nížiny. Nitranský kraj se rozkládá na obou stranách řeky Nitry. Město Nitra je také centrem celého regionu. Tento kraj, nejteplejší na Slovensku, má vysokou produkci pšenice, žita a zeleniny.

Až do sametové revoluce byla Nitra jedním z předních zemědělských regionů na Slovensku; bylo zde založeno mnoho odvětví pro zužitkování zemědělské produkce jako mlékárenský průmysl, výroba sýra, pivovarnictví, masný průmysl, cukrovarnictví, atd. Mnoho lokálních vzdělávacích institucí poskytlo potřebné vzdělávání zaměstnancům těchto odvětví. Dnes je Nitranský kraj nejméně urbanizovaným regionem Slovenska, přestože má třetí nejvyšší celkovou populaci. (http://www.statistics.sk/webdata/ks/reg_udaje_eng/vseobchar99.htm).

S vlnou privatizace, která následovala po sametové revoluci, kdy mnoho továren přebíraly společnosti a investoři z Evropské unie (15), většina průmyslových odvětví se dostala do fáze „racionalizace“, zužování/smršťování nebo úplného uzavření. Přesto zůstal Nitranský kraj v r. 2004 s 30,3 % celkového národního zemědělského obratu nejdůležitějším průmyslovým regionem Slovenska (http://www.statistics.sk/webdata/ks/reg_udaje_eng/trzbypolprod.htm), zatímco průmysl ve stejném roce vykazoval národní obrat pouhých 6,5% (http://www.statistics.sk/webdata/ks/reg_udaje_eng/trzbyzpriemcin.htm).

Dnes je většina továren buď uzavřena nebo má jen velmi nízkou výkonnost. Míra regionální nezaměstnanosti byla v roce 2004 20,3 % (http://www.statistics.sk/webdata/ks/reg_udaje_eng/nezamesst.htm)

s národně nadprůměrnými údaji pro absolventy a osoby dříve zaměstnané v průmyslu. Lokální hospodářství je nyní v oblasti zaměstnanosti vysoce závislé na vzdělávacím sektoru. V Nitře jsou dvě univerzity: Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre (www.uniag.sk/english/english.htm) a Univerzita Konstantina Filozofa v Nitre ([www.ukf.sk/eng.](http://www.ukf.sk/eng/)).

2.3. HORNOSLEZSKÝ KRAJ

Hornoslezský kraj je jihovýchodní částí Slezska, historickým a geografickým regionem Polska. Kraj se nachází ve Slezské vrchovině, mezi řekami horní Odrou a horní Vislou. Největším městem jsou Katowice, hlavní město Slezského vojvodství.

Celková populace Hornoslezské průmyslové oblasti je 3.487.000, s 2,8 mil, zahrnující Katovickou městskou aglomeraci (*Górnośląski Okręg Przemysłowy, GOP*) a 0,7 mil zahrnující oblast velký Rybnik, metropolitní oblast, známou jako Rybnický uhelný revír (*Rybnicki Okręg Węglowy, ROW*).

Hornoslezské bohatství v zásobách uhlí mělo za následek vznik vysoce industrializované oblasti. Hornoslezský průmyslový kraj je největší a nejdůležitější koncentrací průmyslu v Polsku. Základním bohatstvím je černé uhlí, které se těží v 50 dolech; důležité jsou zde také železářský a ocelářský průmysl („Katovické“ ocelárny jsou největší v Polsku), hutnictví barevných kovů, energetický, chemický, automobilový, průmysl kovů a také mnoho dalších odvětví. Kolem 1.000.000 osob pracuje v hornoslezském průmyslovém regionu a počet residentů je 2.500.000 osob.

S takovou velkou koncentrací populace se zde města prolínají a vytvářejí obrovský komplex - městskou aglomeraci. Celý tento region je obklopen pásem lesů, který zmírňuje škodlivé vlivy průmyslu. Největším městem Hornoslezského průmyslového regionu jsou Katowice, centrum průmyslu, vědy a kultury.

3. IMPLEMENTACE SYSTÉMU CELOŽIVOTNÍHO UCENÍ V ČESKÉ REPUBLICE, POLSKU A SLOVENSKU

Pro uplatňování konceptu celoživotního učení je nutná systémová podpora a jasné stanovení cílů a výsledků vzdělávání a odborné přípravy v různých vzdělávacích programech a modulech tak, aby byla občanům umožněna prostupnost různých vzdělávacích cest a také, aby byla zajištěna rovnost přístupu ke vzdělávání.

Jako velmi důležitý výsledek projektu Epanil lze považovat tato zjištění; pro zajištění kvality procesu identifikace a uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení a zároveň dodržování Společných evropských principů je nezbytné vzdělávat průvodce a hodnotitele, zajistit dostupnost tohoto systému, vytvářet jednotné hodnotící standardy a zapojit sociální partnery (především zaměstnavatele) do celého procesu.

Projekt EPANIL byl přijat v době, kdy v České republice, Polsku a Slovensku nebyly připraveny legislativní předpoklady pro vytvoření systému uznávání, v České republice ještě nebyl ani připraven ani přijat zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů. Proto má projekt pouze statut experimentu

a proto nemohl být zaveden systém uznávání, protože legislativní rámec nebyl nastaven a nepřípadalo v rámci projektu to udělat. V České republice je v současné době připravována a rozšiřována kurikulární reforma do rámce LLL, je vytvářena NSK a zákon o uznávání vstoupí v platnost v srpnu 2007. Výsledky EPANILu jsou využívány jak při tvorbě standardů, tak v projektu UNIV, ve kterém bude provedena pilotáž systému uznávání ve větším rozsahu.

3.1 VYUŽÍVÁNÍ VÝSLEDKŮ PROJEKTU EPANIL V ČESKÉ REPUBLICCE

Cílovou skupinou projektu EPANIL byli dospělí bez kvalifikace nebo s nízkou úrovní kvalifikace, nezaměstnaní nebo ohrožení nezaměstnaností ale s pracovní zkušeností v daném oboru kuchař.

Výsledky a zkušenosti z projektu EPANIL jsou již nyní široce využívány v projektu UNIV (Uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení v sítích škol poskytujících vzdělávací služby dospělým); <http://www.univ.nuov.cz/>; který je systémovým projektem MŠMT a je realizován již od roku 2005. V rámci projektu UNIV již budou moci klienti získat certifikát o dílčí a/nebo úplné kvalifikaci, protože v srpnu 2007 vstoupí v platnost zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání (č. 179/2006 Sb.). Klient bude moci na základě tohoto zákona získat dílčí kvalifikace, které bude moci skládat do úplné kvalifikace (za podmínek stanovených zákonem). Pokud dojde k širokému využívání systému uznávání, lze předpokládat, že dojde i ke zvýšení počtu středoškolsky vzdělaných lidí (úroveň vyučení).

V rámci projektu UNIV, viz <http://www.univ.nuov.cz/>, budou celkem v 6 krajích zasíťovány školy a vybudovány koordinační centra. Budou využity výsledky projektů KRAJ (realizovaný v rámci programu Phare 2000 v Moravskoslezském kraji) a projektu CVLK (realizovaný za prostředky MŠMT a LK v Libereckém kraji), kde již sítě škol a koordinační centra fungují. Celkem tedy v 8 krajích budou proškoleni pracovníci, kteří budou schopni vykonávat funkce průvodců a hodnotitelů v systému uznávání výsledků předchozího učení a budou poskytovat sociálně znevýhodněným dospělým služby v této oblasti. Více o projektu viz příloha č. 2.

Dalším projektem, ve kterém jsou využívány výsledky projektu EPANIL je projekt NSK (Národní soustava kvalifikací); <http://www.nsk.nuov.cz/>; který je také systémovým projektem MŠMT. V rámci projektu je vytvářena tzv. Národní soustava kvalifikací, která bude představovat jednotný, národně uznávaný souhrn všech kvalifikací, rozlišovaných a uznávaných na území daného státu. Bude přímo navazovat na Národní soustavu povolání, kterou spravuje MPSV. Více o projektu viz příloha č. 3.

Podle zákona 179/2006 Sb., který vstoupí v platnost 1. 8. 2007 a po vytvoření NSK, jako veřejně přístupného registru všech úplných a dílčích kvalifikací potvrzovaných, rozlišovaných a uznávaných na území České republiky, bude umožněno veřejnosti získat informace o jednotlivých dílčích a/nebo úplných kvalifikacích (název a číselné označení dané kvalifikace, určení, zda jde o kvalifikaci úplnou nebo dílčí, kvalifikační standard dané dílčí kvalifikace, včetně návaznosti na jiné kvalifikace, vztah k národní soustavě povolání, hodnoticí standard dané dílčí

kvalifikace), které jim usnadní orientaci v dalším vzdělávání a v podmínkách systému uznávání předchozího učení

Předpokládáme, že zpřehlednění kvalifikačního systému (projekt NSK) a usnadnění přístupu k dalšímu vzdělávání a systému uznávání výsledků předchozího učení (projekt UNIV), může přispět k tomu, aby si 'dropped out' dokončili svou kvalifikaci. Je však nutno podotknout, že zásadní motivací je bezprostřední situace na trhu práce, potřeba získat, případně doplnit, modifikovat, zvýšit či změnit svou kvalifikaci.

Výsledky projektu EPANIL budou také využívány v Moravskoslezském kraji v přípravě a realizaci Regionálního programu zaměstnanosti pod názvem „Moravskoslezský kraj – učící se region“. Program je v České republice pilotní iniciativou typu LED – Local Employment Development (místní rozvoj zaměstnanosti), která je v souladu se strategií Evropské unie a některých dalších zemí OECD. V mnoha z těchto zemí existují desítky relevantních iniciativ označovaných např. jako „Územní pakty o zaměstnanosti“, „Regionální programy zaměstnanosti atd.“ Všechny jsou založeny na jednoduchém principu delegování odpovědnosti za rozvoj zaměstnanosti na nižší, a přitom ještě strategickou, úroveň regionů. V České republice tento přístup prozatím chybí. Díky uvedené iniciativě může být vyzkoušen pilotně na území Moravskoslezského kraje a, následně, rozšířen do dalších regionů státu.

Navrhovaný program chce být klíčovou regionální iniciativou k rozvoji lidského potenciálu a zaměstnanosti a současně pilotním projektem pro budoucí šíření v dalších krajích České republiky i v příhraničních regionech Slovenska a Polska. Navrhovaný program chce vytvořit prostředí pro aktivní zapojení všech klíčových partnerů a inteligentní propojení souvisejících aktivit a projektů, současných i budoucích, do společné akce, která přinese prosperitu regionu a jeho obyvatelům.

Navrhovaný program chce v praxi využít strategická doporučení Evropské unie národním státům pro období 2007 – 2013, a to zejména důraz na využití potenciálu místních iniciativ k rozvoji zaměstnanosti (LED – Local Employment Development). Touto cestou chce program přispět k vysoké absorpci a užitečnému nasměrování finanční pomoci ze zdrojů Evropského sociálního fondu i Evropského fondu pro regionální rozvoj.

Navrhovaný program vychází z priorit a opatření k rozvoji ekonomiky, zaměstnanosti a lidských zdrojů v Programu rozvoje kraje a v Regionálním operačním programu a bude podporovat také naplňování národních sektorových operačních programů, zejména v gesci MPSV, MŠMT a MPO.

Navrhovaný program chce uvést do praxe řadu doporučení k reformě vzdělávací soustavy České republiky, která by umožnila realizaci konceptu celoživotního učení, po kterém volá odborná veřejnost a kterou doporučují zaměstnavatelé a odborníci našich předních vysokých škol a institucí (např. Dokument „Průmysl a lidské zdroje“ schválený představenstvem Svazu průmyslu a

dopravy ČR dne 25.1.2005, Petr Matějů, Jana Straková a kol.: Nerovné šance na vzdělání, Academia, 2006).¹

VYUŽÍVÁNÍ VÝSLEDKŮ PROJEKTU EPANIL KRAJSKOU HOSPODÁŘSKOU KOMOROU MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE

Krajská hospodářská komora Moravskoslezského kraje vytvořila v rámci projektu EPANIL síť sociálních partnerů, kteří se do projektu zapojili během tvorby hodnotícího standardu pro obor kuchař a to formou připomínkování jeho návrhu a dále ve fázi pilotního ověřování výstupů projektu. S těmito partnery navázala KHK MSK díky projektu EPANIL cennou spolupráci, kterou dále rozvíjí i mimo tento projekt. Jedná se o společnou práci na dalších projektech, společné organizování vzdělávacích akcí i kontinuální výměnu informací.

Díky účasti v projektu EPANIL se zaměstnanci KHK MSK blíže seznámili s oblastí celoživotního vzdělávání a problematikou uznávání výsledků předchozího učení. Během workshopů se zahraničními partnery a účastí na pilotním ověřování získali znalosti o praktikách v jiných zemích EU a vlastní zkušenosti, které mohou využít v jiných realizovaných projektech i při přípravě nových projektových žádostí. Příkladem může být projekt Leonardo da Vinci ESO-CSA - Certification of competencies in selected specialist areas in SME's, ve kterém bude v jeho pilotní fázi (listopad, prosinec 2006) využito vzdělání zaměstnanců získané v rámci projektu EPANIL v kurzu pro průvodce a hodnotitele.

V rámci diseminace výstupů projektu a zajištění jeho udržitelnosti byla informace o projektu, jeho cílech a výstupech rozeslána databázi firem a institucí, kterou Krajská hospodářská komora sestavila speciálně pro tento účel. V tomto seznamu se nachází vzdělávací instituce, které se zabývají výukou oboru kuchař, hotely, sítě restaurací a velkokapacitní jídelny. Spolu s poskytnutými informacemi byla těmto organizacím nabídnuta možnost využití hodnotícího standardu pro obor kuchař při náboru uchazečů o zaměstnání bez výučního listu, ale se znalostmi získanými předchozí praxí. Tyto organizace tak mají možnost orientačně porovnat znalosti uchazeče a provést si nezávazné hodnocení v rámci své firmy. Budou tak lépe seznámeny s oblastí hodnocení předchozího učení, čímž budou lépe připraveny na akceptaci a uznání certifikátů, které budou moci uchazeči v budoucnu získat v rámci formálního systému.

3.2 VYUŽÍVÁNÍ VÝSLEDKŮ PROJEKTU EPANIL NA SLOVENSKU

Na Slovensku je validace informálního a neformálního učení **novým problémem politické agendy**. V současné době neexistují na Slovensku žádné systémové ani právní předpisy o identifikaci hodnocení a uznávání dovedností a kompetencí získaných prostřednictvím informálního a neformálního učení na základě pracovní zkušenosti. Ačkoli certifikace ukončení kurzů následné odborné přípravy je regulována legislativou, skutečná váha takových certifikátů na trhu práce nemůže být srovnávána s kvalifikací získanou ve formálním systému vzdělávání. Avšak na úrovni politických inovací byl nedávno přijat velký počet důležitých strategických a

¹ Learning Region, Proceedings of the Final conference of the EPANIL project, BSO Ostrava, 2006 (43 – 48).

programových dokumentů. Implementace takových rozhodnutí může vytvořit skutečné předběžné podmínky pro vznik systému validace informálního a neformálního učení².

Realizace myšlenky komplexní oblasti celoživotního učení zahrnuje aktivní účast všech důležitých subjektů: státu, institucí, občanů. Ústřední orgány státní správy, města a vesnice, zaměstnavatelé, zaměstnanci, vzdělávací a výzkumné instituce, sociální partneři budou zodpovědní za implementaci konkrétních aktivit.

Je nezbytné vytvořit legislativní, institucionální a finanční podmínky pro posílení neformálního a informálního vzdělávání v systému celoživotního učení (ministerstvo školství Slovenské republiky ve spolupráci s ministerstvem práce a sociálních věcí a rodiny Slovenské republiky, ministerstvem vnitra, Ministerstvem hospodářství, ministerstvem kultury, vyšší správní jednotkou Slovenské republiky, orgány státní správy a orgány samosprávy).

Státní institut odborného vzdělávání (ŠIOV) jako odborně – metodická, pedagogicko – poradenská, výzkumně – vývojová, koordinační a vzdělávací instituce Ministerstva školství Slovenské republiky, je odborným a pedagogickým garantem pro řešení otázek odborného vzdělávání a výchovy ve středních odborných učilištích a středních odborných školách na Slovensku, kde zabezpečuje i informační a metodický servis.

Zaměstnanci tohoto institutu se podíleli na všech důležitých aktivitách projektu a budou také podporovat užívání, diseminaci a validaci výsledků projektu. Takovým způsobem bude zajištěn, že výsledky projektu EPANIL budou šířeny a valorizovány v aktivitách zmiňovaného institutu, které se zaměřují na rozvoj systému identifikace a validace neformálního a informálního učení.

Nadace Aspekt (partner projektu EPANIL) také během projektu široce spolupracovala s regionálními aktéry a školami.

Proces certifikace předchozího učení/zkušeností zapadá také do rámce projektu MILENIUM (národní program vzdělávání ve Slovenské republice). Hlavním bodem je vzdělávání dospělých prostřednictvím krátkodobých a dlouhodobých kurzů a vzdělávacích programů zaměřených na získávání, zvyšování kvalifikace a změnu pracovního působiště, zejména u nezaměstnaných osob. Proces certifikace koordinuje Vyššia škola hotelových služieb a obchodu Nové Zámky, která má jakožto instituce na regionální úrovni akreditaci ministerstva pro celoživotní učení dospělých v tomto oboru. Výběh uchazečů provádí Úřad práce v příslušném regionu ve spolupráci s Nadací Aspekt a Vyšší školou v Nových Zámčích. Speciální poradce provádí a motivuje uchazeče během procesu k uznání a formulování výsledků předchozího vzdělání. Cílem procesu certifikace je připravit uchazeče na to, aby převedl své teoretické vzdělání a modelové situace na praktické zkušenosti. Přednášky kombinované s praktickými cvičeními, příklady a výcvikem provádějí speciální školitelé a poradci. Cílovými skupinami tohoto projektu jsou dospělí bez kvalifikace nebo s nízkou kvalifikací. To jsou zejména lidé nezaměstnaní a ti, kteří jsou nezaměstnaností ohroženi.

² An European inventory on validation of non-formal and informal learning; **Slovak Republic** – By Olga Strietska-Illina

3.3 VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ PROJEKTU EPANIL V POLSKU

Přestože doposud v Polsku nelze mluvit o existenci systému validace neformálního a informálního učení, existuje mnoho prvků takového systému, které vhodné jsou a zároveň jsou vytvořeny i předběžné podmínky. Polský systém počátečního a dalšího vzdělávání a odborné přípravy prochází zásadní reformou, která ještě nebyla dokončena³.

Práce GCE (Górnośląskie Centrum Edukacyjne; partner projektu EPANIL) v oblasti akreditace učení získaného mimo instituci je řízena dvěma prvky:

- Osvědčení o středním odborném vzdělání:
 - Aby mohli jednotlivci studovat pomaturitní studium, je třeba, aby měli osvědčení (certifikát) prokazující ukončení středního vzdělání.
 - Většina studentů ho získá během docházky ve škole za účast na požadovaném počtu hodin na příslušné úrovni a za úspěšné plnění úkolů a hodnocených aktivit během celé doby studia.
 - Pro menšinu studentů, kteří neuspěli při získávání certifikátu „běžným“ způsobem popsaným výše, je zde možnost složit zkoušku; student, který ji úspěšně složí, se dostává na stejnou úroveň jako ti, kteří získali „běžný“ certifikát a získá certifikát, který je od toho „běžného“ nerozeznatelný.
 - Většina studentů, kteří si zvolí tento druhý způsob tak činí až v dospělosti. GCE nabízí zdarma poradenství dospělým zájemcům, včetně možnosti navštěvovat zdarma hodiny navíc, které se konají odpoledne a večer v GCE (1500 hodin). Tyto kurzy nejsou povinné a klienti se mohou připravit na zkoušku samostudiem mimo GCE.
 - Klientům jsou zdarma k dispozici odpovídající zdroje při poskytování poradenství ke zkoušce
 - GCE v současnosti nepožaduje žádné další zdroje pro jednání s klienty, kteří se rozhodli navštěvovat hodiny navíc.
 - Certifikát vyjadřuje úroveň jednotlivce v každém z řady předem stanovených akademických předmětů, které určuje kurikulum.
- Odborné vzdělávání:
 - GCE poskytuje odborný dohled, včetně dohledu při doplňování praktických kompetencí jednotlivce, získaných na pracovišti.
 - V současnosti jsou nabízené specializace :
 - Chemie
 - Mechanika
 - Elektrotechnika
 - Ochrana životního prostředí
 - Informační technologie
 - Obchodní činnost
 - Hodnocení odborných znalostí také vede ke standardnímu certifikátu, spíše podobnému tomu, který je popsán výše.

³ An European inventory on validation of non-formal and informal learning; Poland – By Olga Strietska-Illina

- Hodnocení provádí hodnotící komise (složená minimálně ze tří členů, z nichž každý má komplementární kvalifikaci v dané oblasti a žádný nesmí působit v GCE).
- Zájemci mohou požadovat doplňkové certifikáty, které podávají přesnější informaci o jejich aktuálních kompetencích, jako např: „ Umí nastavit a udržovat jednoduchý pneumatický systém za použití méně než tří spouštěčů.“
- Ukázky těchto certifikátů v polštině jsou na :
<http://www.gce.gliwice.pl/strona/bok2.html> (a sub-frame of the web - page: <http://www.gce.gliwice.pl/index2.html>)
- Od té doby co GCE splnilo požadavky ISO 75 100 30072 jako hodnotící centrum, nese tato certifikace loga německého TÜV Rheinland a standardů ISO 9001:2000.
- Tyto dodatečné certifikáty mají v očích místních/regionálních zaměstnavatelů velmi dobrý statut, dokonce i v jiných zemích, když jednotlivci hledá práci.
- Toto uznání vedlo k jednotlivcům v tradičních zaměstnáních , kteří také hledali tento typ certifikace s ohledem na získané kompetence.
- GCE doufá, že účast v projektu EPANIL umožní Centru umístit na certifikát další logo, které ukazuje, že uznávání profesních kompetencí bylo provedeno v kontextu EU a má proto v širším měřítku akceptovatelné.

GCE využívá proces certifikace předchozího učení/zkušeností pro postup do dalšího studia, uchazeči, kteří nemají ukončené „běžné“ školní vzdělání, musí složit maturitní zkoušku (závěrečnou zkoušku na SŠ). Pro zlepšení šancí na zaměstnání si mohou uchazeči nechat své kompetence ohodnotit hodnotící komisí a mohou tak získat certifikaci.

To provádí akreditační centrum, jako je Gornoslaskie Centrum Edukacyjne (GCE) nebo nezávislá hodnotící komise (min.3 členové), která reprezentuje pedagogy, zaměstnavatele a kvalifikované pracovníky. Proces certifikace je na národní úrovni zvládnut absolvováním závěrečné zkoušky ze SŠ - uchazeči se účastní kurzů pro dospělé nebo u hodnotící komise. Proces je řízen managementem GCE s dohlížením na soulad s ISO 9001.

Ti, kteří neuspějí při získávání certifikátu „běžným“ způsobem je zde možnost složit zkoušku; student, který ji úspěšně složí, se dostává na stejnou úroveň jako ti, kteří získali „běžný“ certifikát a získá certifikát, který je od toho „běžného“ nerozeznatelný. Většina studentů, kteří si zvolí tento druhý způsob tak činí až v dospělosti. GCE nabízí zdarma poradenství dospělým zájemcům, včetně možnosti navštěvovat zdarma hodiny navíc, které se konají odpoledne a večer v GCE (1500 hodin). Tyto kurzy nejsou povinné a klienti se mohou připravit na zkoušku samostudiem mimo GCE. Hodnotící komise přezkuzuje teoretické znalosti dotazováním se na praktické dovednosti uchazeče prostřednictvím jednotlivých úkolů a následným pozorováním jejich předvedení/provedení.

Hodnotící komise se skládá ze 3 - 6 hodnotitelů a zahrnuje pedagogy, zaměstnavatele, kvalifikované pracovníky, všechny nezávislé na GCE, ale uznané krajskou správou Ministerstva školství. Hodnotitelé získají pro svou práci odbornou

přípravu. Uchazeči, kteří přestupují před komisi s požadavkem na certifikaci, chtějí zároveň postoupit do dalšího – pomaturitního studia. Ti, kteří mají zájem o certifikaci svých pracovních dovedností, např. pro pracovní postup nebo nové zaměstnání na národní či mezinárodní úrovni. GCE použije své zkušenosti a výstupy z projektu EPANIL v dalších aktivitách při identifikaci a validaci předchozího učení ve své organizaci.

3.4 VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ PROJEKTU EPANIL V PŮVODNÍCH ČLENSKÝCH ZEMÍCH

Využití výstupů projektu EPANIL ve „starých“ členských zemích je také možné, a to ze dvou důvodů:

1/ Výsledky nám mohou přinést „nový“ úhel pohledu na procesy APEL a postupy, které mohou být implementovány a také na to, jak se vytvářejí nová partnerství.

2/ Hodnotí a posuzuje celkové procesy APEL, zdůrazňuje rozmanitost otázek a především potřebu vztah v rámci celého procesu od informační fáze až po implementaci výsledků, důležitost zvláštního poradenství a podpory cílovým skupinám povětšinou v potřebách kvalifikace jako je tomu u nezaměstnaných osob nebo u osob ohrožených ztrátou zaměstnání. Přidaná hodnota pro aktéry ve francii je: projekt EPANIL také zdůraznil užitečnost „bilan de competences“ (prověření dovedností) v přípravné fázi.

4. ZÁVĚR

Při realizaci projektu EPANIL jsme na základě informací od projektových partnerů a zkušeností získaných z pilotního ověřování zjistili, že pro zajištění kvality procesu identifikace a uznávání výsledků předchozího učení a dodržování rámce Společných evropských principů, je nezbytné:

- nezužovat proces uznávání pouze na vykonání zkoušky, ale brát v úvahu, že se jedná o dlouhodobý proces (např. ve Francii probíhá uznání výsledků předchozího učení i půl roku), který zahrnuje i další kroky popsané v této zprávě;
- zřídit roli průvodce, který se jeví jako velmi důležitá osoba nezbytná pro zdárný průběh ověřování;
- vzdělávat průvodce a hodnotitele (hodnotitel je podle zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů autorizovanou osobou) tak, aby byli schopni kvalifikovaně vykonávat své role v procesu uznávání;
- zajistit dostupnost systému uznávání pro všechny;
- vytvářet jednotné hodnotící standardy, které budou obsahovat jen nezbytné a trhem práce požadované kompetence, které budou ověřitelné za pomoci předvedení praktické činnosti;
- zapojit sociální partnery (především zaměstnavatele) do celého procesu uznávání, včetně vytváření hodnotících standardů;
- zajistit, aby autorizovaná osoba disponovala odpovídajícím vybavením pracoviště pro ověřování;
- věk klientů, kteří mohou vstoupit do procesu uznávání by měl být vyšší než 18 let.

5. SEZNAMY INSTITUCÍ – ČLENŮ NÁRODNÍCH REGIONÁLNÍCH SÍTÍ A INSTITUCÍ, KTERÉ BUDOU VYUŽÍVAT VÝSLEDKY PROJEKTU EPANIL

5.1 ČESKÁ REPUBLIKA – ČLENOVÉ REGIONÁLNÍ SÍTĚ (VYSOKÁ ŠKOLA PODNIKÁNÍ, A. S. OSTRAVA)

NÁZEV INSTITUCE	ADRESA
Střední odborné učiliště DAKOL, s.r.o.	Petrovice u Karviné č. 570 735 72 Petrovice u Karviné
Úřad práce Ostrava	Úřad práce v Ostravě 30. dubna č.p. 3130/2c Moravská Ostrava 702 00 Ostrava 2
Krajský úřad Moravskoslezský kraj	Krajský úřad - Moravskoslezský kraj 28. října 117 702 18 Ostrava
UNIHOST Ostrava - Sdružení podnikatelů v pohostinství, stravovacích a ubytovacích službách ČR	Výstavní 2224/8 709 00 Ostrava-Mariánské Hory
Michal Kotásek - šéfkuchař, podnikatel v oblasti pohostinství	Pod platanem, Jurečkova 9a, 702 00 Moravská Ostrava

5.2 ČESKÁ REPUBLIKA – SEZNAM ŠKOL, KTERÉ BUDOU VYUŽÍVAT V RÁMCI PROJEKTU UNIV VÝSLEDKY PROJEKTU EPANIL

NÁZEV INSTITUCE	ADRESA
JIHOČESKÝ KRAJ	
Střední průmyslová škola a VOŠ	Karla Čapka 402, 397 11 Písek
VOŠ lesnická a SLŠ B. Schwarzenberga	Lesnická 55, 397 01 Písek
VOŠ a Střední zemědělská škola	Nám. T. G. Masaryka 788, 390 33 Tábor
Vyšší odborná škola	Okružní 10, 370 21 České Budějovice
ISS cestovního ruchu a VOŠ	Senovážné nám. 12, 370 01 České Budějovice
Střední odborné učiliště rybářské a Učiliště	Táboritká 941/II, 379 01 Třeboň
SOŠ a SOU - Centrum odborné přípravy	Budějovická 421, 391 02 Sezimovo Ústí
ISS elektrotechnická-Centrum odborné přípravy	Zvolenovská 537, 373 41 Hluboká nad Vltavou
ISS obchodní	Husova 9, 370 21 České Budějovice
ISS obchodu, služeb a podnikání	Kněžskodvorská 33/A, 370 04 České Budějovice

Integrovaná střední škola	Revoluční 220, 378 10 České Velenice
KARLOVARSKÝ KRAJ	
SOŠ logistických služeb Dalovice	Hlavní 114, Dalovice 362 63
ISS zemědělsko-manažerské, OU a U Cheb	Obrněné brigády 6, 350 02 Cheb
OA a VOŠ Karlovy Vary	Bezručova 17, 360 01 Karlovy Vary
SOU STAVEBNÍ, OU, U KARLOVY VARY	SABINOVO NÁM. 16, 360 09 Karlovy Vary
Střední pedagogická škola a gymnázium	Lidická 455/40, 360 01 Karlovy Vary
SZŠ a VZŠ Karlovy Vary	Poděbradská 1247/2, 360 01 Karlovy Vary
SOŠ, SOU a U Kynšperk n.O	Školní 764, 357 51 Kynšperk nad Ohří
Střední průmyslová škola Ostrov	Jáchymovská 1, 363 01 Ostrov
Hotelová škola Mariánské Lázně	Komenského 449, 353 01 Mariánské Lázně
Gymnázium Sokolov	Husitská 2053, 356 11 Sokolov
ISS technická Sokolov	Jednoty 1620, 356 01 Sokolov
OLOMOUCKÝ KRAJ	
SOU zemědělské Horní Heřmanice	Horní Heřmanice 47, 790 57 Bernartice u Javorníka
SSOŠ Hranice	Jaselská 832, 753 01 Hranice
SOŠ a SOU strojírenské a stavební Jeseník	Dukelská 1240/27, 790 01 Jeseník
Střední průmyslová škola strojírenská Olomouc	Tř. 17. listopadu 49, 772 11 Olomouc
Střední škola polytechnická	Rooseveltova 472/79, 779 00 Olomouc
Gymnázium Jiřího Wolker, a Prostějov	Kolárova 2602/3, 796 01 Prostějov
SOŠ, SOU a U oděvní Prostějov	Palackého 150/8, 796 01 Prostějov
SOS a SOU technické Přerov	Kouřilkova 8, 750 02 Přerov
VOŠ a SPŠ Šumperk	Gen. Krátkého 950/1, 787 29 Šumperk
Střední průmyslová škola a Obchodní akademie Uničov	Školní 164, 783 91 Uničov
VOŠ, SPŠ a SOU Zábřeh	U Dráhy 827/6, 789 01 Zábřeh
PARDUBICKÝ KRAJ	
VOŠ a SOŠ G. Habrmana	Habrmanova 1540, 560 02 Česká Třebová
SPŠ automobilní a SOU automobilní	Nádražní 301, 534 01 Holice
SOŠ a SOU obchodu a služeb Chrudim	Čáslavská 205, 537 01 Chrudim
Střední průmyslová škola strojnická a VOŠ	Čáslavská 973, 537 01 Chrudim
Střední průmyslová škola a SOU Lanškroun	Kollárova 445, 563 01 Lanškroun
Letohradské soukromé gymnázium	Václavské náměstí 1, 561 51 Letohrad
VOŠ pedagogická a Střední	Komenského nám. 22, 570 12 Litomyšl

pedagogická škola	
OA Pardubice	Štefánikova 325, 530 02 Pardubice
SOŠ a SOU Polička	Čs. armády 485, 572 01 Polička
SOŠ stavební a SOU stavební a U	Sokolovská 148, 533 54 Rybitví
Gymnázium Svitavy	Sokolovská 1638, 568 02 Svitavy
ZLÍNSKÝ KRAJ	
Střední průmyslová škola Uherský Brod	Nivnická 1781, 688 01 Uherský Brod
Střední průmyslová škola Otrokovice	tř. T. Bati 331, 765 02 Otrokovice
Obchodní akademie a Vyšší odborná škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Uherské Hradiště	Nádražní 22, 686 57, Uherské Hradiště
Integrovaná střední škola - Centrum odborné přípravy a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Valašské Meziříčí	Palackého 49, 757 01 Valašské Meziříčí
Střední odborná škola Luhačovice	Masarykova 101, 763 26 Luhačovice
Střední průmyslová škola Uherské Hradiště	Kollárova 617, 686 01 Uherské Hradiště
Střední průmyslová škola nábytkářská Bystřice pod Hostýnem	Holešovská 394, 768 61 Bystřice pod Hostýnem
Střední odborná škola Josefa Sousedíka Vsetín	Benátky 1779, 755 01 Vsetín
Střední odborná škola technická Uherské Hradiště	Mojmír 747, 686 06 Uherské Hradiště
Integrovaná střední škola technická - Centrum odborné přípravy Zlín	Nad Ovčírnou 2528, 760 01 Zlín
Vyšší odborná škola pedagogická a sociální a Střední pedagogická škola Kroměříž	1. máje 221, 767 59 Kroměříž
ÚSTECKÝ KRAJ	
Integrovaná střední škola energetická, příspěvková organizace	Na Průhoně 4800, 430 11 Chomutov
Střední odborná škola služeb a Střední odborné učiliště Kadaň	5. května 680, 432 01 Kadaň
Gymnázium, Střední odborná škola a Střední odborné učiliště	Jarošova 23, 412 01 Litoměřice
Střední odborné učiliště služeb	Mládežnická 236, 435 42 Litvínov-Hamr
Obchodní akademie a Střední zemědělské školy	Osvoboditelů 497, 440 64 Louny

Vyšší odborná škola, Střední pedagogická škola a Obchodní akademie	Zd.Fibicha 2778, 434 01 Most
SOUz a OU Podbořany	Kpt. Jaroše 862, 441 28 Podbořany
SOŠ a VOŠ obalové techniky Štětí	Kostelní 134, 411 08 Štětí
Obchodní akademie	Pařížská 15, 400 01 Ústí nad Labem
SOŠ, SOU, OU a PrŠ Varnsdorf	Bratislavská 2166, 407 47 Varnsdorf
VOŠ a SPŠ Varnsdorf	Mariánská 1100, 407 47 Varnsdorf

5.3 ČESKÁ REPUBLIKA – SEZNAM INSTITUCÍ, KTERÉ BUDOU VYUŽÍVAT VÝSLEDKY PROJEKTU EPANIL (KRAJSKÁ HOSPODÁŘSKÁ KOMORA MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE)

JMÉNO INSTITUCE	ADRESA
Ahol - SOŠ, s.r.o.	Ostrava - Vítkovice náměstí Jiřího z Poděbrad 301/26 70300
Hotelová škola a Obchodní akademie Havířov, s.r.o.	Havířov - Podlesí Tajovského 1157/2 73601
Integrovaná střední škola	Jablunkov Školní 416 73991
Integrovaná střední škola - centrum odborné přípravy - Hotel Praha (pobočka Nový Jičín)	Nový Jičín Lidická 128/6 741 01
Janáčkova konzervatoř v Ostravě, Ostrava 1	Ostrava - Moravská Ostrava a Přívoz Československá 40 72962
SOŠ a SOU	Krnov - Pod Cvilínem Opavská 499/49 79401
SOŠ a SOU Bohumín	Nový Bohumín Revoluční 529 73581
SOŠ a SOU, Nový Jičín, Divadelní 4	Nový Jičín Divadelní 138/4 74101
SOŠ dopravy a cestovního ruchu	Krnov - Pod Bezručovým vrchem Revoluční 1122/92 79401
SPŠ Frýdek-Místek	Místek 28. října 1598 73801
Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola,	Krnov - Pod Bezručovým vrchem Jiráskova 1a

přísp.org.	79401
Střední škola strojírenská a dopravní, Frýdek-Místek, Lískovecká, přísp.org.	Frýdek Lískovecká 2089 73801
Střední zdravotnická škola a Vyšší zdravotnická škola	Ostrava - Vítkovice Jeremenkova 754/2 70300
VOŠ a hotelová škola	Opava - Předměstí Tyršova 867/34 74601
Integrovaná střední škola - centrum odborné přípravy	Frenštát pod Radhoštěm Mariánská 252 74401
Integrovaná střední škola - centrum odborné přípravy	Opava Kolofíkovo nábřeží 51 74705
Integrovaná střední škola oděvní, služeb a podnikání	Ostrava - Poruba Příčná 1108/1 70800
Integrovaná střední škola, Karviná - Nové Město	Karviná - Nové Město tř. Osvobození 1111/60 73506
Integrovaná střední škola, Ostrava, na Jízdárně 30	Moravská Ostrava Na Jízdárně 423/30 70200
ISŠ obchodního podnikání	Český Těšín Frýdecká 32 73701
Odborné učiliště	Hlučín ČSA 4a 74801
Odborné učiliště a Praktická škola, Nový Jičín, Sokolovská 45	Nový Jičín Sokolovská 487/45 74101
SOŠ a SOU	Ostrava - Slezská Ostrava Vratimovská 681 70700
SOŠ a SOU	Ostrava - Slezská Ostrava Vratimovská 681 70700
SOŠ a SOU Havířov - Šumbark, Lidická 600	Havířov - Šumbark Lidická 600/1a 73601
SOŠ a SOU obchodu a služeb, Havířov-Prostřední Suchá, Kapitána Jasioka 50	Havířov - Prostřední Suchá Kapitána Jasioka 635/50 73564
SOŠ a SOU pro	Ostrava - Poruba 17. listopadu 1123/70 70800
SOŠ, SOU, Odborné učiliště a	Třinec - Kanada

Praktická škola	Lánská 132 73961
SOU a Odborné učiliště	Rýmařov Julia Sedláka 471/16 79501
SOU Baron School, s.r.o.	Havířov - Šumbark Školní 601/2 73601
SOU Bruntál, Dukelská 5	Bruntál Dukelská 797/5 79201
SOU obchodní, Ostrava 1, na	Ostrava - Přívoz Na Mlýnici 611/36 70200
SOU služeb a obchodu, Opava, Husova 6	Opava - Předměstí Husova 507/6 74601
SOU společného stravování a	Ostrava-Jih - Hrabůvka Krakovská 1095/33 70030
SOU stavební a dřevozpracující	Ostrava-Jih - Zábřeh U Studia 2654/33 70030
SOU technické, Odborné učiliště a Učiliště	Místek Pionýrů 2069 73801
SOU, Odborné učiliště a Praktická škola, Klimkovic, Komenského 112	Klimkovic Komenského 112 74283
Střední škola hotelnictví, gastronomie a služeb Sčmsd, Šilheřovice, s.r.o.	Šilheřovice Zámecká 1 74715
Učiliště, Odborné učiliště a Praktická škola, Havířov - Šumbark, Školní 2	Havířov - Šumbark Školní 601/2 73601
VOŠ, SPŠ a Obchodní akademie, Kopřivnice, Husova 1302	Kopřivnice Husova 1302/11 74221
Slezské gymnázium, Opava, přísp.org.	Opava Krnovská 69 74601
Ahol - VOŠ, o.p.s.	Ostrava-Jih - Zábřeh Petruškova 2780/4 70030
Goodwill - VOŠ, s.r.o.	Frýdek Prokopa Holého 400 73801
VOŠ Havířov, s.r.o.	Havířov - Podlesí Tajovského 1157/2 73601

Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava	Ostrava - Poruba 17. listopadu 2172/15 70800
Ostravská univerzita v Ostravě	Moravská Ostrava Dvořákova 138/7 70200
Slezská univerzita v Opavě	Opava - Předměstí Na rybníčku 626/1 74601
Školní jídelna Komenského, přísp.org.	Příbor Komenského 458 74258
Zařízení školního stravování Matičnický dům	Opava - Předměstí Rybářská 95/78 74601
Ivana Sochorová	Odry 1. máje 240/23 74235
LB Gastro s. r. o.	Dolní Benešov Hájecká 238 74722
Plonk Gastro, s.r.o.	Jakartovice čp. 136 74753
Unibest CZ, s.r.o.	Moravská Ostrava Bozděchova 1792/10 70200
ing. Evžen Mikesz- Migo	Bohumín - Skřečoň Myslivecká 710 73531
Třinecké gastroslužby, s.r.o.	Třinec - Staré Město Průmyslová 1035 73961
Amos Gastro, s.r.o.	Fulnek Fučíkova 184 74245
Areál Ferdinand	Ostrava-Krásné Pole Vrbka 29/24 725 26
Avalanche hotel	Dolní Moravice 1 795 01
Bufykon, s.r.o.	Krnov - Pod Bezručovým vrchem Petrovická 363/61 79401
FC Kaučuk Opava - služby, s.r.o.	Opava - Předměstí Lípová 105/2 74601
Horský hotel Neptun	Malá Morávka 185 793 36
Hotel Atom Ostrava, s.r.o.	Ostrava-Jih - Zábřeh

	Zkrácená 2703/84 70030
Hotel Cvilín	Krnov-Pod Cvilínem Výletní 7 794 01
Hotel Imperial Ostrava	Ostrava-Moravská Ostrava Tyršova 1250/6 702 00
Hotel Nikolas	Ostrava Nádražní 822/124 702 00
Hotel Praděd	Rýmařov náměstí Svobody 456/12 795 01
Hotel Praha - Slezsko, s.r.o.	Krnov - Pod Bezručovým vrchem Revoluční 916/10 79401
Hotel Prosper	Čeladná 246 739 12
Hotel Ráztoka	Trojanovice 364 744 01
Hotel Slezan, a.s.	Bruntál Revoluční 1712/20 79201
Karta Group, a.s.	Český Těšín Střelníční 252/6 73701
Pouba Koruna s. r. o.	Opava - Město náměstí Republiky 450/17 74601
Rusty	Nový Jičín Tolstého 13 741 01
Sepetná, v.o.s.	Místek Příborská 333 73801
Vaněk a spol.	Fulnek nám. Komenského 48 74245
Zámek Havířov, s.r.o.	Havířov - Město K Zámečku 243/2 73601
Antonín Tylšar - Restaurace	Opava - Předměstí Nerudova 2495/46 74601
Astoria Restaurant, s.r.o.	Moravská Ostrava Masarykovo náměstí 2572/8 70200
Bohumír Gryga	Třinec - Tyra 110 73961

Boombay, s.r.o.	Ostrava - Poruba Hlavní třída 896/2 70800
Dana Valčíková	Nový Jičín Valašská 97/16 74101
Daniel Buzek	Štramberk Náměstí 37 74266
David Dutka - Da syn	Ostrava - Poruba Francouzská 1003/12 70800
Dušan Soviar	Nový Jičín 5. května 23/6 74101
František Kubalík Restaurace Beseda	Ostrava - Vítkovice Lidická 179/22 70300
FUD, s.r.o.	Nový Jičín Sportovní 1793/17 74101
Hana Pustková	Kobeřice areál ZD CETA 74727
Helena Prejdová	Krnov - Pod Cvilínem sídl. Pod Cvilínem 4A 79401
Iberia Trade, s.r.o.	Opava - Město Pekařská 99/11 74601
Ing. Eduard Skaba	Hlučín Markvartovická 1791/7 74801
Ing. Ivana Kunová Toni	Ostrava - Mariánské Hory 28.října 194 70900
Ing. Pavel Inspektor	Opava - Kylešovice Lukešova 1168/5 74706
Iva Gašpárová	Třinec - Staré Město nám. Míru 559 73961
Jaroslav Lakomý Penzion UNO	Metylovice čp. 236 73949
Karel Vala	Rýmařov Jesenická 1024/7 79501
Kvadro, s.r.o.	Bohumín - Skřečoň Cihelní 290

	73531
Marcel Hadamczik	Kravaře - Kouty Severní 2052/8 74721
Marie Vašínková	Kopřivnice I. Šustaly 1109/3 74221
Milan Ševčík - Milan Ševčík a syn	Šenov Na výsluní 1392 73934
Mirabel, s.r.o.	Místek Antonínovo náměstí 59 73801
Naděžda Linhartová Bistro FIT	Moravská Ostrava Sokolská třída 2689/48 70200
Pavel Bobek- Komerční Centrum	Ostrava - Poruba U Oblouku 501/3 70800
Pavel Kubeša - Kapas	Bruntál nám. Míru 65/6 79201
Pizzerie Fontána, s.r.o.	Ostrava-Jih - Hrabůvka Horní 1492/55 70030
Raketa Bowling, s.r.o.	Opava - Jaktař Krnovská 553/184 74707
Remark reality & marketing, s.r.o.	Opava - Město Masařská 323/6 74601
Restaurace u Káňů, s.r.o.	Ostrava - Radvanice Čapkova 434/38 71600
Restaurant Eukalyptus	Ostrava - Hrabůvka U letiště 4 70030
Rotex, s.r.o.	Ostrava - Bartovice Těšínská 270/439 71700
Roubenka, s.r.o.	Štramberk Dolní 790 74266
Rudolf Juřena	Frenštát pod Radhoštěm Lomná 886 74401
Schaumannův Dvůr, s.r.o.	Karlovice čp. 231 79323
Snap s. r. o.	Ostrava-Jih - Zábřeh

	U Studia 66/31 70030
Stonavská restaurace	Stonava 55 73534
Tomáš Březina	Dobrá čp. 706 73951
Tomáš Říman	Bílovec Radotínská 337/42 74301
Tomáš Selník Unima Plus	Moravská Ostrava Zukalova 671/12 70300
Tomáš Suchánek- Verdi	Český Těšín Hrabinská 1423/47 73701
VAM LT, s.r.o.	Čeladná čp. 246 73912
Vangelis Simu	Kopřivnice Kpt. Jaroše 1324/4 74221
Veneto	Opava Horní náměstí 4 74601
Vladimír Holaj ing.- PaP	Vrbno pod Pradědem Jesenická 357/23 79326
Zdeněk Raška- Pensionu Rašků	Ostrava - Michálkovice Binarova 407/32 71500
Zdeněk Ševčík	Klimkovice Lidická 218 74283

5.5 SLOVENSKO – ČLENOVÉ REGIONÁLNÍ SÍŤ

JMÉNO INSTITUCE	ADRESA
ZSŠ HSaO	Zdravotnícka 3, 940 51 Nove Zamky, SK
Státní institut odborného vzdělávání	Bellova 54/a, 837 63 Bratislava, SK
Úřad práce	Štefanikova tr. 88, 949 01 Nitra, SK
Úřad práce	ul. Kapisztóryho 1, Nove Zamky, SK
Krajský úřad Nitra	Štefánikova tr. 69, 949 01 Nitra, SK
Slovenská zemědělská	Tr. A. Hlinku 2, 949 74 Nitra, SK

univerzita	
SOU obchodne	ul. T. Vansovej 2, 955 01 Topolčany, SK
SOU spoločného stravovania	Pekná vyhládka 26, 062 01 Horný Smokovec, SK
Hotelová akadémia	Vinohradská 48, 931 01 Šamorín, SK
SOU obchodne	ul. T. Vansovej 2, 955 01 Topolčany, SK

5.6 SLOVENSKO – SEZNAM INSTITUCÍ, KTERÉ BUDOU VYUŽÍVAT VÝSLEDKY PROJEKTU EPANIL

JMÉNO INSTITUCE	ADRESA
Labour Office Nitra	Štefanikova tr. 88, 949 01 Nitra, SK
Labour Office Nove Zamky	ul. Kapisztóryho 1, Nove Zamky, SK
Ministry of Education Slovakia	Stromova 1, 813 30 Bratislava, SK
Nitra Self-Governing Region	Štefánikova tr. 69, 949 01 Nitra, SK
Secondary School	Zdravotnicka 3, 940 51 Nove Zamky, SK
School - SOU Obchodne	ul. T. Vansovej 2, 955 01 Topolčany, SK
School - SOU spoloč. stravovania	Pekná vyhládka 26, 062 01 Horný Smokovec, SK
School - Hotels academy	Vinohradská 48, 931 01 Šamorín, SK
Slovak University of Agriculture	Tr. A. Hlinku 2, 949 74 Nitra, SK
State Vocational Education Institute	Bellova 54/a, 837 63 Bratislava, SK

5.7 POSKO – ČLENOVÉ REGIONÁLNÍ SÍŤ

JMÉNO INSTITUCE	ADRESA
Zespół Szkół Ekonomiczno-Usługowych	44-217 Rybnik ul. św. Józefa 30
Zespół Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich im. Władysława Reymonta	43-460 Wisła ul. Reymonta 2
Zespół Szkół Nr 2 im. Wojciecha Korfantego	44-335 Jastrzębie Zdrój ul. Poznańska 1a
Zespół Szkół Spożywczych im. dr Bronisława Hagera	41-819 Zabrze ul. Franciszkańska 13
Zespół Szkół Ekonomiczno-Usługowych	44-100 Gliwice ul. Kozielska 1

Zespół Szkół Gastronomicznych im. Gustawa Morcinka	40-382 Katowice ul. Roździeńska 25
Zespół Szkół Ekonomiczno- Gastronomicznych im. Macierzy Ziemi Cieszyńskiej	43-400 Cieszyn Plac Londzina 3

5.8 POLSKO – SEZNAM INSTITUCJI, KTERÉ BUDOU VYUŽÍVAT VÝSLEDKY PROJEKTU EPANIL

JMÉNO INSTITUCE	ADRESA
Zespół Szkół Ekonomiczno- Usługowych Complex of Economic Service Schools	44-217 Rybnik ul. św. Józefa 30
Zespół Szkół Nr 2 im. Wojciecha Korfanteo The W.Korfanty Complex of Schools No. 2	44-335 Jastrzębie Zdrój ul. Poznańska 1a
Zespół Szkół Spożywczych im. dr Bronisława Hagera The Dr B. Hager Complex of Food Technology Schools	41-819 Zabrze ul. Franciszkańska 13
Zespół Szkół Ekonomiczno- Usługowych Complex of Economic Service Schools	44-100 Gliwice ul. Kozielska 1
Zespół Szkół Gastronomicznych im. Gustawa Morcinka The Gustaw Morcinek Complex of Catering Schools	40-382 Katowice ul. Roździeńska 25